KURJER WARSZAWSKI

D. 14. Grudnia. — Rok 1836. Środa. № 333. Jutro, SS. Ireneusz i Euzebjusz. Dziś, Post Suchedniowy.

Jak tylko otrzymano wiadomość o zjawieniu się *Cholery* w niektórych miejscach Gallicji Austrjackiej; Rząd Królestwa Polskiego uczynił niezwłocznie, wszystkie potrzebne rozporządzenia na przypadek przejścia tej choroby w granice Królestwa. Teraz wypadki cholery zaczęły się okazywać w kraiu, a chociaż działania iej w ogóle są słabe i napady rzadkie, iednakże bez względu na to, uważa się za potrzebne wskazać środki, iakiemi od niej można się uchronić. — Cholera, nie iest wyłącznie zaraźliwą chorobą i doświadczenie nauczyło, że się nie udziela przez zetknięcie. Główne przyczyny ułatwiaiące iej rozwinięcie są w powietrzu, w pokarmach, napoiach i odzieży; a dla tego: 1) *Co do powietrza*; należy się strzedz mieszkań wilgotnych i przytykaiących do miejsc napełnionych smrodliwemi wyziewami; gdzie zaś tego nie można się uchronić, to trzeba w mieszkaniach często odświeżać powietrze, przez otwieranie drzwi i okien, utrzymywać ogień na kominach, kadzić octem i iałowcem i t. p., utrzymywać ile możności czystość i ochędostwo w domach i około nich, a nakoniec strzedz się w mieszkaniach zbytniej ciasności, wielkiego gorąca i swędu. 2) *Co do pokarmów i napoiów.* Doświadczenie przekonało, że wszelki zbytek w użyciu pokarmów i napoiów, najprędzej naraża na przystęp cholery: dla tego też należy starannie unikać wszelkiego zbytku, a szczególniej nie używać do iedzenia zepsutych ryb lub mięsa, i w ogóle wystrzegać się wszystkich ciężkich do trawienia potraw; nakoniec, nie pić piwa, wina, miodu i innych podobnych napoiów, ieżeli te są za młode albo przekwaśniałe. 3) *Co do odzieży.* Starać się należy, aby odzież była czystą, suchą i ciepłą, szczególniej zaś trzeba dbać o ciepło brzucha, nosząc na gołem ciele szeroki pas wełniany lub płócienny. Oprócz wyżej wyszczególnionych środków zalecaią się i wszystkie inne, wskazane w wydanych przez Rząd prawidłach. — Chociaż to samo doświadczenie dało niezawodne przekonanie, że cholera nie iest tak niebezpieczną chorobą iak z początku mniemano, gdy iednakże wiadomo, iż działania iej nader są gwałtowne; należy zatem, w razie okazania się iej symptomatów, szukać stosownej pomocy bez najmniejszej zwłoki. W teraźniejszej porze, nie należy lekce ważyć nawet najlżejszej słabości żołądka, a szczególniej rozwolnienia. Rozkazano iuż z strony Rządu, aby dla pomocy osób dotkniętych cholerą, każdy Cyrkuł miasta miał oddzielnych ze skarbu płatnych Lekarzy i Chirurgów, których mieszkania będą ogłaszane; do nich więc, iak równie i do wolno praktykuiących Lekarzy, należy bezzwłocznie udawać się po radę. Mieszkańcom biedniejszej klassy, za receptami Lekarzy, wydawane będą bezpłatnie lekarstwa ze wszystkich prywatnych Aptek. — Nadmienia się w ogóle, iż przy pierwszem okazaniu się biegunki, potrzeba zachować najściślejszą dyetę, pić ciepłą herbatę z mięty, ogrzewać brzuch gorącem suknem, gorącemi otrębami, lub nareszcie gorącym popiołem, przykładaiąc to wszystko na gołe ciało; nie wychodzić na odkryte powietrze aż do zupełnego ustania biegunki i starać się utrzymywać poty. Przy okazaniu się zaś mocnych symptomatów iako to: wymiotów i laksowania, konwulsji, zimna w rękach i nogach, nudności, ściskania w piersiach, zatrzymania uryny, niezwyczajnej zmiany w twarzy, utraty głosu, utraty sił i t. p. należy natychmiast donosić o tem najbliższemu Lekarzowi i miejscowemu Kommissarzowi Cyrkułu, tak dla udzielenia choremu spiesznego ratunku, iak i dla tego, aby ludzie ubożsi iak równie i nie maiący sposobu wygodnego

leczenia się w domu, mogli otrzymywać, ieżeli zażądaią, stosowną pomoc i dozor w szpitalach, które na ten cel z rozkazu Władzy, iuż są urządzone. — Dla publicznej wiadomości przyłącza się krótki wykaz działania i postępu oholery w Warszawie. Od dnia okazania się tej choroby, to iest od 11/23 Listopada do dnia dzisiejszego: Zachorowało oboiej płci osób 17; z tej liczby umarło 8, wyzdrowiało 5, pozostało chorych 4. Podobne wiadomości o działaniu cholery, będą co 3 dni publiczności ogłaszane.

Wczoraj w Redakcji Kurjera na drzewo dla ubogich złożono zł. 20, od A. Z. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. 19 gr. 20. Listy zastawne białe bez kuponu zł. 97 gr. 7 i pół, wartość kuponu zł. 1 gr. 27.

Z Petersburga.— Wojsku Dońskiemu Najmiłościwiej nadana była nowa ustawa, obejmuiąca wszystkie gałęzie zarządu tak wojskowego iako i cywilnego stanu tego wojska. Ustawa ta, od dnia 1 Stycznia b. 1836 roku iuż do skutku została przywiedzioną. Stany wojska, czuiąc doskonale całą dobroczynność nadanego im prawa, ustalaiącego tak obecną iak i przyszłą pomyślność i powszechną i każdego w szczególności, prosiły N. CESARZA o pozwolenie przysłania deputacji od wszystkich stanów, dla złożenia J. C. Mości hołdu nieograniczonej, najpowinniejszej w imieniu całego wojska wdzięczności, za tak łaskawą Monarszą o dobro iego troskliwość. Za nastąpieniem na to Cesarskiego zezwolenia, Deputacja przybyła do Petersburga. Składaią onę dwaj Jenerał-maiorowie: Deputat Szlachty wojska *Rubaszkin* i Dowódzca Hetmańskiego J. C. W. NASTĘPCY CESARZEWICZA pułku *Kuzniecow;* dwaj pułkownicy: *Dołotin* i Prezes Sądu Handlowego *Popow;* Staniczny Hetman i kozak od wojska; dwaj kozacy od Kapieckiego towarzystwa, a od kałmuków ieden helung (duchowny) i ieden kałmuk. J. C. W. NASTĘPCA CESARZEWICZ, w charakterze Hetmana wszystkich wojsk kozackich, przedstawił deputacją N. CESARZOWI Jmci 11 b. m. Deputat Szlachty, Jenerał-maior *Rubaszkin*, w krótkich, lecz pełnych gorącego czucia wyrazach, miał szczęście N. PANU wynurzyć uczucia najżywszej wdzięczności i uwielbienia, których hołd stany wojska dońskiego pragnęły złożyć u stóp Najiaśniejszego ich Dobroczyńcy przez Deputatów, z pośród siebie wybranych, a które na wieki niezmiennemi pozostaną w sercach nad-dońskich mieszkańców. J. C. Mość, łaskawie deputacją przyiąwszy, raczył w rozmowie z deputatami wchodzić we wszystkie szczegóły ich położenia, tak wojskowego, iak cywilnego i handlowego, i przy tej okoliczności powiedział, iż pragnie i wymaga, iżby wszystkie władze i zwierzchność wojska Dońskiego, przewodnicząc się prawem, dla dobra ich wydanem, dążyły stale i w każdem zdarzeniu do dokładnego i ścisłego tego prawa wykonywania. (T. P.)

Z Krakowa 9 Grudnia. — Senat tutejszy ogłosił pod datą 15 Listop:, że Rezydenci 3ch opiekuńczych mocarstw, zakommunikowali mu postanowienie iednomyślnie przyięte, mocą którego zawiadomiono wszystkich posłów zagranicznych, ażeby nie wizowali paszpartów do Krakowa, żadnemu z tych indiwiduów, którzy są znani za należących do ostatnich zaburzeń w Polszcze, wyiąwszy w przypadkach zezwolenia na to wszystkich 3ch opiekuńczych mocarstw.

Francja.— Królewicz Xżę *Żuenwil* ukończył 1go b. m. kwarantannę, i miał wrócić 3go do Paryża. — Marszałek *Sult* miał 6go przybyć do tejże stolicy. — Xżę *Dekaz* niebezpiecznie choruie. — Xżę *Polinjak* niezawodnie uda się do Anglji; chciał wprzód udać się do Niemiec, dla okazania Xciu *Angulem* boleści z powodu zgonu Króla *Karola X*, lecz lekarze odradzili mu to przedsiewzięcie, przeto iedzie do Londynu, gdzie zabawi przez dni 14, a z tamtąd uda się do *Dewonszir*, do krewnych swoiej małżonki; ma on lat 56, i w życiu swoiem był przez 16 lat i 4 miesięcy osadzony w

więzieniu. — Poseł Turecki w Paryżu, kazał się dnia 2 b. m. wprowadzić do tamecznego towarzystwa *Szachowego*, przyjmował go Pan *Laburdone*, pierwszy gracz we Francji w szachy, któremu Poseł bardzo nisko się ukłonił; poczem grał kilka partji z sławnym Orjentalistą Panem *Amadeuszem Żober*. — Kolosalny balon Pana *Green*, pokazuią teraz w ratuszu paryzkim. — Eskadra obserwacyjna Admirała *Hugona* iest oczekiwaną w *Breście*. — Z *Algieru* odebrano d. 17 z. m. zaspokaiaiące wiadomości od armji. — Pan *Djupę* wrócił 3go b. m. do Paryża. — Kanclerz orderu hiszpań: *złotego runa*, wezwał Króla *Ludwika Filipa*, iako kawalera tego orderu, aby na mocy statutów, za swego dostojnego krewnego, zmarłego kawalera tegoż orderu Króla *Karola Xgo*, kazał odbyć nabożeństwo żałobne, i odbyć 14 mszy świętych za duszę iego, dodaiąc, że każdy kawaler złotego runa, niedopełniaiący przepisów pomienionych, w ciągu miesiąca będzie skazany na karę pieniężną i pozbawiony orderu. — Według wiadomości z *Tulonu*, armja fran: będąca w Algierze, zapewne wkroczyła 19go z. m. do *Konstantyny*. — Admirał *Rusyn* obstaie, aby rząd posłał oficerów instrukcyjnych Sułtanowi tureckiemu.

Hiszpanja. — 3go b. m. rozeszła się wieść w giełdzie Paryzkiej, że Karliści zdobyli *Bilbao*. — Kortezy 2?go z. m. postanowili prawo przeciw *Don Karolowi*. (Gdy ta wiadomość doszła do Paryża, natychmiast spadły papiery hiszpańskie.) — W *Walencji* odkryto 18go z. m. spisek, który miał za cel ogłosić *Don Karola* Królem hiszp:; kilkanaście osób uwięziono, a między innemi Officera, który był iednym z najważniejszych spiskowych. — Jenerał Karlistowski *Kabrera* zabrał 13go z. m. w *Albaceta* 20 iezdzców z gwardji naro:, obawiano się powszechnie że iego korpus partyzantów mógł by się zbliżyć pod Madryt. — 15go z. m. 600 piechoty i 100 iazdy Karlistowskiej pod dowództwem *Noguerućtasa* weszło do *Rubielos*. — Donoszą z *Baiony* 1go b. m., że wezwał Jenerał karlistowski *Eguia* miasto *Bilbao* aby się poddało; garnizon tameczny oświadczył mu iż się bronić będzie do ostatniego; w tym dniu ciągle trwał ogień z obu stron bez przerwy. — Karlistowski Jenerał *Jturaldes* który się znajdował w *Walduendo* został 27go z. m. napadnięty przez wojsko Królowej, i z rodziną swoią wzięty w niewolę. — Potwierdziła się wiadomość, że Jenerał *Espartero* na drodze prowadzącej do *Portugalety*, został przez Karlistów zupełnie pobity. Utracił w tej bitwie całą artylerją, tabory, i 2800 piechoty, która przez Jenerała *Eguia* została wziętą w niewolę; o tym czasie Karliści wzięli iak wiadomo szturmem cytadelę Sgo *Augustyna* pod *Bilbao*.

Anglja. — D. 1go b. m. przybył Poseł Hiszpański do *Brigtonu* i miał posłuchanie u Króla, po którem wraz z Lordem *Palmerstonem* obiadował u Monarchy. Znakomici bankierowie *Rotszyld*, *Rikardo* i *Ardoin* nie chcą należeć do nowaj pożyczki Hiszpańs: wynoszącej złp. 168,900,000. — Świetny obiad, który, iak wiadomo, dany będzie *Pilowi* w Glaskowie, iest postanowiony na dzień 12go p. m., ogół zaproszonych osób składać się będzie z 2,500; mómią że Xiążę *Welington* i Lord *Lindhorst* znajdować się będą na tej uczcie. — D. 28go z. m. spaliła się giełda w mieście *Notingham*, szkodę liczą do 400,000 złp.

W dalszem Ciągnieniu 5 klassy 48 Loterji w dniu 13 b. m. znaczniejsze wygrane padły iak następuie: Złp. 10,000 na Ner 17,799 u Warhaftiga w Brześciu litewskim. Po złp. 5,000 na Nr 11,058 u Katza w Koninie, Nr 22,031 u Wigdorowicza w Grójcu, Nr 28,769 u Auera w Wilnie, Nr 37,532 u Neumana w Siedlcach, Nr 50,280 u Bluma i Jakubowskiego, Nr 59,659 u Wiemana. Po złp. 3,000, na Nra: 4,551 u Rotszteina w Terespolu, Nr 9,814 i 13,246 u Wiemana, Nr 18,005 u Kempińskiego w Sieradzu, Nr 20,663 u Wiemana, Nr 31,462 u Ehrlicha w Pilicy, Nr 38,245 u Adlera et Comp. w Łowiczu, Nr 41,767 i 54,521 u Nelkena, Nr 56,762 u Wiemana, Nr 57,795 u Sandberga w Pińsku, Nr 60,214 u Deutscha w Zduńskiej

woli. Po złp: 1,000 na Nra: 227, 367, 851, 2,935, 3,920, 6,262, 7,062, 8,704, 9,732, 12,187, 13,450, 13,829, 17,530, 20,687, 20,725, 23,265, 24,277, 24,705, 25,174, 25,198, 26,516, 26,867, 27,989, 30,321, 30,430, 31,310, 34,111, 34,642, 35,199, 38,821, 42,909, 43,013, 46,570, 48,978, 49,012, 49,178, 51,630, 51,750, 52,333, 53,430, 54,707, 56,574, 56,929, 57,007, 58,543.

S Z A R A D A.

Pierwsze z *2giem* narzędzie wszystkim prawie znane;
Trzecie dowodząc, często bywa używane.
Wszystkie zwykle za przykre czyny uważane.

(Zeszła Szarada *Odrobina.*)

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Szydłowski Edw: Hra: z Kopiętyna, Czebotarew Jenerał z Piotrkowa, Pichelsztejn Podpuł: z Radzymina, Żaborowski Walen: Dzie: z Żaborowa, Zabokrzycki Alex: Dzie: z Żeronu.

D O N I E S I E N I A.

Niżej podpisany zawiadamia Szanowną Publiczność, iż dziś we Srodę dnia 2/14 Grudnia otworzony zostaie, Skład Główny WÓDEK i LIKIERÓW Gdańskich, w Warszawie przy ulicy Koziej obok Hotelu Saskiego w domu Nr 624. Wódki i Likiery na Aromatach i Alembikach cynowych odpędzone, w niczym nieustępuią sprowadzonym z zagranicy, a o gatunku ich, dobroci i umiarkowanej cenie. Szanowna Publiczność w samym składzie, najlepiej przekonać się może. *J. Szymański.*

Dnia 13 b. m. zgubiony został Puljares niebieski, w którym było 2 Wexle wystawione na imie Lejzera Ehrlich in blanko indosowane, ieden pod dniem 3 Sierpnia r. b. na złp: 324, a 2gi pod dniem 1 Grudnia r. b. na złp. 1,400 i inne różne Papiery; ostrzegam niniejszym każdego, aby nikt nienabywał wspomnionych Wexli, ponieważ one są własnością podpisanego. Łaskawy znalazca raczy oddać pod Nr 959, w domu Janasza, za nagrodą. *Lejzer Ehrlich.*

W Pierkarni *Ludwika Thiel* Majstra Piekarskiego mieszkaiącego przy ulicy Nowo-Senatorskiej pod Nr 476 Lit: B. w domu Rogka wpodle Hotelu Litewskiego, będą wypiekane iutro i w każdy Czwartek STRUCELKI maślane z rodzynkami i migdałami po gro: 10, za smak i dobroć zaręcza. SUCHARKÓW do herbaty można dostać codziennie w każdym czasie.

Zawiadamiam Szanowną Publiczność, iż Ruchomości, a mianowicie Deski w stanie najsuchszym iako to: gruszkowe, olszowe, iesionowe, brzozowe, dębowe, sosnowe, iak równie i Bale w różnych gatunkach do fabryki stolarskiej najzdatniejsze przez publiczną Licytacją w dniu 15 Grudnia r. b. o godzinie 10 z rana tu w Warszawie przy ulicy Elektoralnej pod Nr 748, niezawodnie sprzedane będą.

K. A. Garbolewski K. T. C. W. M.

Dnia 3/15 Grudnia r. b. o godzinie 3 po południu prawnie zaięte Ruchomości, a mianowicie: Szafy, Toalety, Kanapy, Krzesła, Lustra, Stoliki, Komody, Dywany, i t. p. w Warszawie przy ulicy Jnflandzkiej pod Nr 1840, sprzedanemi zostaną.

Edward Marjewski K. T. C. W. M.

W dniu 3 (15) Grudnia r. b. o godzinie 10 z rana tu w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście w domu pod Nr 377, w skutek postanowienia Sądowego, niezawodnie sprzedane będą przez publiczną Licytacją Ruchomości iako to: Toaletka iaworem francuzkim fornirowana, obejmuiąca mnóstwo rekwizytów srebrnych pozłacanych, z perłowej macicy, w srebro i perłowę macicę oprawnych, Szal błękitny tybetowy, Skrzypce, Zegarek srebrny, Parasol iedwabny, 2 Pierścionki złote, Sygnet złoty z herbem, 3 Łyżki srebrne, sznurek Korali, złota Tabakierka, Zegarki, oraz 3,000 butelek Win różnych iako to: Szampańskie w całych i pół butelkach, Reńskie, Burguńskie, Portwein, Madera, Malaga i inne, sprzedaż powyższych przedmiotów ieśli się nie odbędzie w terminie powyższym, w dniach następnych zawsze od godziny 10 z rana kontynnowaną będzie. — Adam Łukaszewicz Komornik.

Jutro u Rogaskiego przy ulicy Długiej pod Nr 550. SNIADANIE: Jndyk z rożna faszero:, Zaiąc z rożna z kapus: bruna:, Polędwica z rożna z piure kartofla:, Schab z rożna z kapus:, Potrawa z głów: ciele:, Flaki 2kie, Zupa rumia: z pulpeta: i Rosoł. KOLACJA: Kaczka dzika z rożną, Kwiczoły, Rozbratel, etc.

*** Dziś w Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 557, w domu dawniej Potkańskich, a teraz W. Piotrowskiego, będzie wykonany KWINTET przez dobranych Artystów, którzy w tym roku grywali w Wód Mineralnych.

*** *Wieczor Muzyczny.* Dziś u *Kamińskiego* na rogu ulicy Nowo-Senatorskiej i Trębackiej, wykonany będzie SEPTET przez dobranych Artystów wyiątki z najnowszych Oper. Zacznie się o god:

*** Dziś obok Poczty na rogu ulicy Trębackiej w domu P. Baroka grać i spiewać będą Panny Lu za i Paulina *Hessen* i Mina *Echtenmeier.*

*** Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr 427 na 1m piątrze, będą grać i spiewać Panny *Hessen* i Emilja Meier.

Dziś rano zimna stop: 1. Wczoraj w połud: ciepła

TEATR WIELKI. Jutro *Błyskawica. Wieszcz Jeziora.*